

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСТОСУНКІВ GOOGLE У ФОРМУВАННІ ЛЕКСИЧНОЇ СУБКОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

Захарова Тетяна

*здобувачка вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти
факультету української та іноземної філології
Університету Григорія Сковороди в Переяславі.*

Науковий керівник:

Кулик Олена

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри української лінгвістики і методики навчання
Університету Григорія Сковороди в Переяславі,
м. Переяслав*

У контексті цифрової трансформації освіти [2] особливої актуальності набуває питання формування лексичної субкомпетентності учнів. Сучасна мовна освіта повинна відповідати викликам часу, отже, послуговуватися близькими, доступними та інтуїтивно зрозумілими для учнів покоління Z інструментами. Одним із таких інструментів є цифрові застосунки Google.

Означені застосунки надають широкі можливості для організації інтерактивного, гнучкого й диференційованого навчання [1]. Застосування їх у процесі навчання мови дає змогу розвивати лексичну компетентність учнів через різноманітні види діяльності: індивідуальну, парну, групову, синхронну та асинхронну. Розглянемо основні напрями використання Google-застосунків під час формування лексичної субкомпетентності учнів (під лексичною субкомпетентністю розуміємо здатність учня оперувати лексикою відповідно до комунікативних потреб, адекватно добирати слова з огляду на стиль, ситуацію спілкування, мовну норму, семантичну точність, синонімічні та антонімічні відповідності, а також здатність до збагачення словникового запасу шляхом самостійного навчання).

Найбільш застребуваним в роботі вчителя є застосунок Google Docs. Вчитель може створювати спільні документи з вправами на добір синонімів, антонімів, словотвір, фразеологізми тощо. Спільна робота в реальному часі розвиває в учнів не лише лексичні навички, а й комунікативну взаємодію.

Для самоперевірки та діагностики дієвими є Google Forms – тестові завдання на вживання лексики в контексті, розпізнавання значення слів, встановлення лексико-семантичних зв'язків можуть бути реалізовані у формі Google-опитувальників, а автоматичне оцінювання дає змогу оперативно зворотно зв'язати учня з результатами.

Візуалізувати лексичний матеріал зручно за допомогою Google Slides.

Презентації можуть містити тематичні поля, карти понять, лексичні павутинки, вправи на класифікацію лексики. Учні також можуть створювати власні слайди як результат проєктної діяльності, працюючи з темами на збагачення активного й пасивного словника.

Google Jamboard доречно використовувати для інтерактивних лексичних ігор, проводити групові вправи на кшталт «Лексичне доміно», «Знайди пару», «Уклади слово» тощо, що не лише розвиває словниковий запас, а й стимулює креативне мислення.

Допоміжним інструментом може бути Google Translate. І хоча він (як і всі автоматичні перекладачі) не завжди гарантує точність, Google Translate може бути корисним у формуванні навичок семантичного аналізу слова, виявлення похибок перекладу, добору кращих варіантів перекладу відповідно до контексту тощо.

Широког використання в умовах асинхронного навчання платформа Google Classroom, що уможливорює створювати курси, модулі, щотижневі завдання, словники, електронні щоденники лексики тощо.

Створювати персональні електронні лексичні словники із зазначенням частин мови, синонімів, прикладів вживання учні можуть за допомоги Google Sheets, що, своєю чергою, сприяє кращому засвоєнню лексичних одиниць.

У чому ж дидактичні переваги цифрових застосунків Google порівняно з іншими у формуванні лексичної субкомпетентності учнів? По-перше, більшість учнів уже мають навички користування цими інструментами, отже, доступність; по-друге, швидка адаптація під рівень учня, отже, гнучкість; по-третє, спільна/командна діяльність з однокласниками, отже, колаборативність; власний темп навчання, отже, індивідуалізованість й ін.

Отже, використання цифрових застосунків Google під час формування лексичної субкомпетентності учнів має широкі дидактичні можливості, відповідає принципам сучасної освіти, сприяє розвитку критичного та аналітичного мислення, зорієнтоване на учня та його активну роль у процесі пізнання.

ЛІТЕРАТУРА

1. 130 тисяч педагогів доєдналися до освітньої програми Google / Освіта.ua. URL: <https://osvita.ua/school/88360/> (дата звернення: 23.04.25 р.)/
2. Рамка цифрової компетентності громадян України. Київ: Міністерство цифрової трансформації України, 2023. 105 с. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mintsifra-oprilyudnyue-ramku-tsifrovoi-kompetentnosti-dlya-gromadyan> (дата звернення: 24.04.25 р.)/